

ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร

THE DIGITAL ABILITY OF EDUCATIONAL ADMINISTRATOR ACCORDING TO THE OPINIONS OF TEACHER IN EDUCATIONAL AGENCIES BANGKOK METROPOLITANCE

พัชรินทร์ สวัสดิ์^{1*} และ อำนวย ทองโปร่ง²

Patcharin Sawasdee^{1*} and Amnuay Thongprong²

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1*}

Student of Education Program in Administration, Ramkhamheang University, Bangkok, Thailand.^{1*}

e-mail: nokpatcharin.sawasdee@gmail.com Tel: 0653652662

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง²

Lecturer, Faculty of Education Program in Administration, Ramkhamheang University, Bangkok, Thailand. Tel: 0816419848

*Corresponding author E-mail: nokpatcharin.sawasdee@gmail.com

Received: 9 April 2024; Revised: 9 May 2024; Accepted: 9 July 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถทางดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 372 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Cohen และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ 5 ค่า จำนวน 35 ข้อ มีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.951 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ (Scheffe's post hoc comparison method) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมดิจิทัล รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผู้นำดิจิทัล 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ทำงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความ

คิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถทางดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the digital ability of educational administrators according to the opinions of teachers in educational agencies in Bangkok who were classified by their educational qualification, position, and the sizes of educational institutes. 372 in-service teachers in public schools educational agencies in Bangkok were selected to participate in the study using Cohen's table and stratified random sampling. Data were collected via 35 items questionnaires with a - 5 point rating scale. The data were computed with the Item Objective Congruence index. The result of total mean score ranged from 0.60 to 1.00. The reliability of the questionnaire was at 0.951. The data were analyzed using SPSS to calculate frequency distribution, percentages, means, standard deviations, T-score, One-way Anova, and Scheffe's pos thoc comparison method.

The findings of the study: 1) The overall and individual aspects of the digital ability of educational administrators according to the opinions of teachers in educational agencies in Bangkok, were ranked highly. When examining individual aspects, the data show that morality and ethics are at the highest level, followed by digital technology usage. The digital leader is at the lowest level in descending order. 2) The comparison of the digital ability of educational administrators, according to the opinions of teachers in educational agencies in Bangkok, shows that in-service teachers with different educational qualifications and positions expressed similar opinions towards the digital abilities of educational administrators in both the overall and individual aspects. However for in-service teachers in different sized schools opinions towards the digital abilities of educational administrators, showed a statistically significant difference in both the overall and individual aspects at the 0.05 level.

Keyword: the digital ability, educational administrators, Bangkok Metropolitance

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกยุคดิจิทัล เป็นแรงผลักดันอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีดิจิทัล นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการจัดการศึกษาอย่างมาก จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลสำคัญต่อการทำงานในอนาคต ประเทศไทยได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพของประเทศมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดแผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2566-2570 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า "สู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่มีพลวัตบนรากฐานของสังคมที่รู้คิด รู้เท่าทัน และกำลังคนที่สามารถปรับตัวและสร้างโอกาสจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล" เพื่อให้ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในวงการศึกษา เพราะการศึกษาต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถทางเทคโนโลยีดิจิทัล ในการนำมาพัฒนาด้านการศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนรู้และนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมภายในโรงเรียน

สำนักการศึกษา เป็นหน่วยราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและเป็นรูปธรรม โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษา ทั้งการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาในระบอบอย่างมีคุณภาพ การส่งเสริมวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศด้านการศึกษา การส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสถานการณ์ด้านการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ข้อมูลจากแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2565 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การจัดการศึกษา (SWOT Analysis) พบประเด็นที่เป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญคือเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านระบบและกลไก คือขาดระบบและกลไกการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อสนับสนุนการรายงานผล การจัดการศึกษาและการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศ อาจทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครอยู่ในภาวะวิกฤตทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร การเพิ่มความสามารถในการจัดการเรียนรู้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ให้ความสำคัญและมีการสนับสนุนเทคโนโลยีในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบการบริหารจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อให้การจัดการศึกษาสนองต่อนโยบายต่างๆ และเป็นผู้บริหารยุคดิจิทัลที่มีศักยภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของผู้เรียนสังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

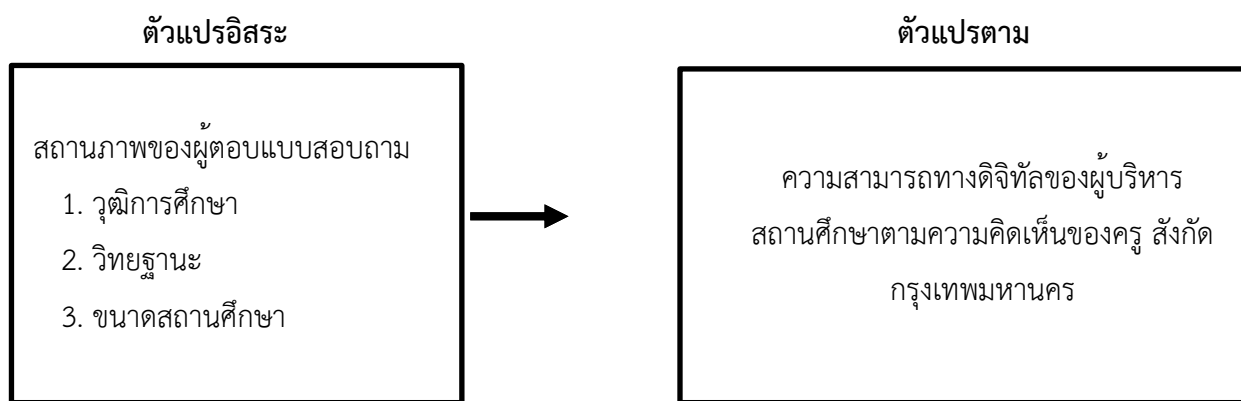
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีพ.ศ. 2566 จำนวน 12,936 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 372 คน โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของโคเฮนและคณณะ (Cohen Manion and Morrison, 2011) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1. วุฒิการศึกษา ประกอบด้วย ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี 2. วิทยฐานะ ประกอบด้วย ไม่มีวิทยฐานะ มีวิทยฐานะ 3. ขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัด กรุงเทพมหานครโดยมีองค์ประกอบจำนวน 4 ด้านได้แก่ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ความสามารถด้านผู้นำดิจิทัล ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร และความสามารถด้านคุณธรรมจริยธรรมดิจิทัล

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระหว่างเดือนเมษายน 2566 - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตำรา เอกสารงานวิจัย มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ

4. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.6 - 1.0

5. แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.951

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ไปดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่งไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ผ่าน Google Form

2. ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระหว่างวันที่ 17 – 30 พฤศจิกายน 2566

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ที่ได้จาก Google Form และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละ

2. ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม วุฒิการศึกษา วิชญาณะ ใช้วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (T-test) แบบ independent

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม และขนาดของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way

ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ (Scheffe's post hoc comparison method)

สรุปผลการวิจัย

จากการทำวิจัย เรื่องความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมดิจิทัล ($\bar{X} = 4.13$) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.05$) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร ($\bar{X} = 4.04$) และด้านผู้นำดิจิทัล ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ซึ่งพบว่า ครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก และครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ นั้นมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมดิจิทัล รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านผู้นำดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์เป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา พัฒนาการบริหารสถานศึกษา มีความเป็นพลเมืองยุคดิจิทัลที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะทางด้าน

ดิจิทัล สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างดี อีกทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถควบคู่กับจริยธรรมของเทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากสถานศึกษาเป็นหน่วยงานราชการ การให้ข้อมูลสารสนเทศหรือบริการจึงมีความสำคัญและจำเป็นในยุคดิจิทัล และจะช่วยส่งเสริมระบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย พร้อมพิไล บัณฑิตพัฒน (2565) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษา รับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถด้านการควบคุมกำกับ และการปฏิบัติตามกฎหมายนโยบายและมาตรฐานการจัดการด้านดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มะ (2562) ที่กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการในสถานศึกษา การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาต้องมีความรอบรู้และมีภูมิคุ้มกันในการใช้สื่อเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักคุณธรรมในการใช้สื่ออย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาใช้โปรแกรมพื้นฐานที่ต้องใช้ภายในองค์กรได้ดี รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสรรค์นวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลได้หลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารสถานศึกษาโดยผ่านโปรแกรม หรือแพลตฟอร์มต่างๆ มาสนับสนุนพัฒนางานและพัฒนาสถานศึกษา และการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเรียนรู้ทักษะทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้อย่างดีในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ นนทเขต (2559) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 152 คนและครูจำนวน 313 คน รวมทั้งสิ้น 465 คน ผลการศึกษา พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.2. ด้านผู้นำดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมพัฒนาทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษา รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ

ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาขับเคลื่อนการศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการด้านยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มุ่งเพิ่มและขยายช่องทางการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในการเรียนการสอน เป็นผู้มีบทบาทในการนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Eric Sheninger (2014) ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทั้งนี้เพราะผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและสร้างวัฒนธรรมใหม่ในโรงเรียน เป็นผู้บริหารที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงบรรลุเป้าหมายองค์การ กลายเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำดิจิทัล ดังนั้นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง

1.3. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาซอฟต์แวร์และการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ท่านใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สร้างนวัตกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีสู่การปฏิบัติในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบ กระบวนการดำเนินงาน และการให้บริการให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุทินา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิแย้ม (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Environment) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative) และการทำงานเป็นทีม (Team Learning)

1.4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดี ใช้สื่อเทคโนโลยีและให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงและไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและการทำงานในด้านต่างๆได้เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและปรับตัว ให้สอดคล้องกับยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ก้าวไปสู่การเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เป็นนักบริหารแบบดิจิทัล เป็นผู้นำที่มีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถด้วยคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งผู้นำทางการศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคมจริยธรรมและกฎหมายในการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพลเมืองผู้ใช้งานสื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์อย่างเข้าใจ บรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม และมีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในยุคดิจิทัลเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดนจำเป็นต้องมีความฉลาดทางดิจิทัล (DQ: Digital Intelligence) ซึ่งสอดคล้องกับ วราพินทร์ ชาววิวัฒน์ (2565) วิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ในภาพรวม มีระดับทักษะอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ถูกต้องตามหลักกฎหมายและจริยธรรม เช่น Twitter, Instagram, Facebook, Tiktok เป็นต้น มีระดับทักษะอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ ขนาดของสถานศึกษา และ สำนักงานเขต พบว่า

2.1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูที่ทำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาเพื่อนำความรู้เข้ามาพัฒนาสถานศึกษา ปัจจุบันเป็นยุคการศึกษาไร้พรมแดนครูสามารถที่จะเรียนรู้ได้ตลอดเวลาผ่านโลกดิจิทัล อีกทั้งสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้มีการอบรมและพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกมิติ โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งทักษะในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ จึงมีการดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคคลในสังกัดและมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับแนวคิดของเชมัวร์ ปาเบิร์ต (2563) ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) โดยการใช้เทคโนโลยี

เป็นเครื่องมือ หลักการนี้เน้นการใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมที่ฝังแน่นเมื่อผู้เรียน เรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร (Learning how to Learn) ซึ่งหลักการของทฤษฎีนี้เป็น การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือสร้างสิ่งที่มีความหมายกับตนเอง อาจกล่าวได้ว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารการศึกษาไม่แตกต่างกันเพราะการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายต่อ ตนเองไม่จำเป็นต้องมีวุฒิการศึกษาที่สูงจึงจะสร้างความรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มูอัมหมัดรุซลัน ลือบาเกลูติง (2564) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2. ครูที่มีวิทยฐานะ มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ไม่ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารแสดงถึงภาวะผู้นำดิจิทัลที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วใน ยุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ ใน ปัจจุบันไม่ได้หาได้เพียงในห้องเรียนหรือห้องสมุดเพียงอย่างเดียวรูปแบบการเรียนรู้และช่องทางใหม่ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้น อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นจากภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือแม้กระทั่งบุคคลทั่วไปที่มีการแชร์ข้อมูลองค์ความรู้ นำองค์ ความรู้ของตนเองมาสร้างการเรียนรู้ทางช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ในรูปแบบตามแต่ที่บุคคลสนใจเฉพาะด้าน ซึ่ง ทำให้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้นพัฒนาทักษะได้ตรงตามที่ตนเองสนใจ สามารถเรียนรู้ได้จากที่ไหนก็ ได้ในโลก นอกจากนี้สื่อสังคมออนไลน์และสื่อเพื่อการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายทำให้ศึกษาค้นคว้าตามเนื้อหาที่ตนสนใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรู้รอบตัว ทักษะเฉพาะด้านวิชาการและทฤษฎีความรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิ วิชญ์ สนลอย (2565) ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.3. ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความสามารถในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสถานศึกษา แต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาโดยเฉลี่ยตามรายหัวจำนวนนักเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จึงมี ความพร้อมทางด้านสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีดิจิทัลและมีงบประมาณในการจัดสรรเพียงพอมากกว่าโรงเรียนที่มีขนาด

กลาง และขนาดเล็ก จึงทำให้ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความสามารถในการบริหารบุคคล งบประมาณ บริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์ชาติ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพพึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย ๔.๐ ที่แม้แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายรวมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง ต่อไปได้ และสอดคล้องกับทฤษฎีโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ซึ่งสอดคล้องกับ ฝนทิพย์ ชาญชนะ และคึกฤทธิ์ ศิลาฉาย (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลได้หลากหลายและเหมาะสม ใช้แพลตฟอร์มต่างๆ มาบริการในสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรส่งเสริมให้เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน เปิดโอกาสให้ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สร้างนวัตกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นและส่งเสริมการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและการทำงานในด้านต่างๆให้เป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และควรศึกษาความสัมพันธ์ความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2562). แผนปฏิบัติการ 5 ปี พ.ศ. 2563 – 2567. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ.2566. <https://www.moe.go.th>.
- จิตรกร จันทรสุข และ จิรนนท์ วัชรกุล. (2564). การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 15(2): 36-49.
- ชูธารินี ศรีปัญญา, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และมีชัย ออสุวรรณ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 7(2): 9-13.
- เชย์มัวร์ ปาเปิร์ต. (2563). ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism). <https://anyflip.com/vrget/lfqe/basic>.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 3(1): 47-56.
- ฝนทิพย์ หาญชนะ และศศิฤทธิ ศีลาลัย. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยา เขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(6): 117-133.
- มูอำหมัดรุซลัน ลือบาเกลูตัง. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่. รายงานการประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13. 1935-1946.
- วราพินท์ ชาววิวัฒน์. (2565). แนวทางการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศศิวิมล ม่วงกล้า และต้องลักษณะ บุญธรรม. (2563). การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความสามารถทางดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต. 15(1): 101-104.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2565). **แผนปฏิบัติราชการประจำปีพ.ศ. 2565**. สำนักงานการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา.
- อนุนิดา ยนต์ศิริ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). **ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(2): 159 - 172.
- อภิวิชญ์ สนลอย. (2565). **ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร. 5(1): 89-101.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). **Research Methods in Education (8th ed)**. London: Routledge.
- Eric Sheninger. (2014). **Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times**. https://books.google.co.th/books?id=MjifAgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=th&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v.
- Sheninger, E. (2019). **Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times (2nd ed.)**. SAGE Publications Asia-Pacific Pte. Ltd.